

Rola i zadania Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Warszawa, 13 września 2012 r.

Charakterystyka PFRON - wprowadzenie

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych jest funduszem celowym i funkcjonuje na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Już od 20 lat PFRON pełni rolę narzędzia finansowania polskiego systemu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Mechanizm, na którym opiera się system, polega przede wszystkim na wpłatach pracodawców, którzy nie zatrudniają odpowiedniej liczby osób niepełnosprawnych.

Fundusz pobiera te wpłaty i dysponuje na zadania określone ustawą o rehabilitacji.

Misją Funduszu jest wspieranie osób niepełnosprawnych w zakresie ich aktywności społecznej, aktywizacji zawodowej i rehabilitacji.

Główne źródła finansowania PFRON

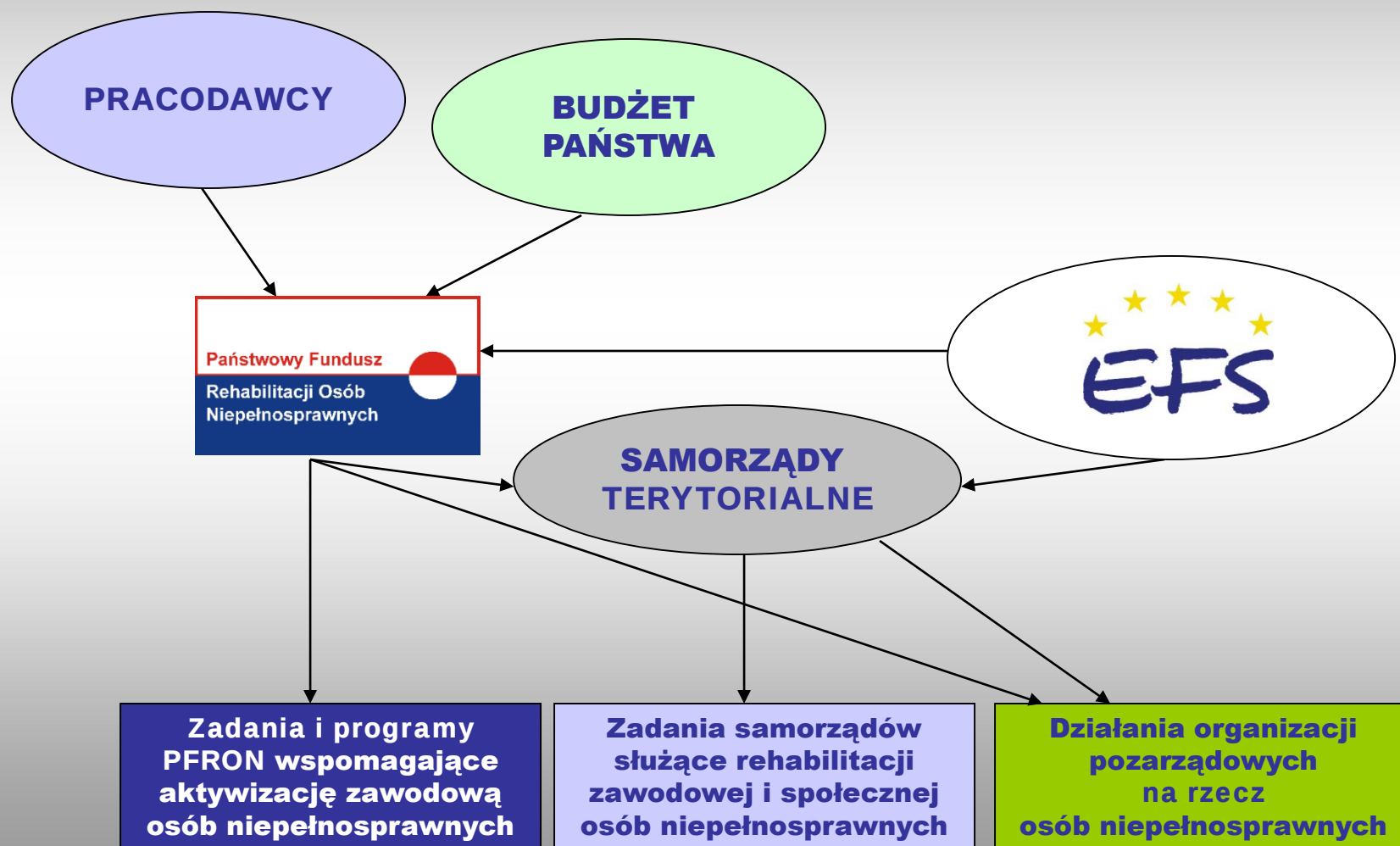
WPLĄTY DOKONYWANE PRZEZ PRACODAWCÓW

zatrudniających co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, którzy nie osiągają ustawowo wskazanego poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych (6% lub 2%*).

DOTACJA Z BUDŻETU PAŃSTWA

* dla państwowych i niepaństwowych szkół wyższych, wyższych szkół zawodowych, publicznych i niepublicznych szkół, zakładów kształcenia nauczycieli oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi 2%.

System finansowania rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych – przepływ środków finansowych

Zadania ustawowe finansowane przez PFRON a realizowane przez samorząd wojewódzki

w zakresie rehabilitacji zawodowej:

- > dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej**

w zakresie rehabilitacji społecznej:

- > dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych**
- > zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym**

Zadania ustawowe finansowane przez PFRON a realizowane przez samorząd powiatowy

w zakresie rehabilitacji zawodowej:

- > zwrot pracodawcom kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej**
- > zwrot pracodawcom kosztów adaptacji pomieszczeń zakładu pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych**
- > dokonywanie pracodawcom zwrotu kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikom niepełnosprawnym w pracy**
- > zwrot wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu**
- > finansowanie szkoleń dla osób niepełnosprawnych bezrobotnych, poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu**
- > zwrot pracodawcom kosztów szkoleń niepełnosprawnych pracowników**
- > przyznawanie jednorazowych środków na podjęcie przez osoby niepełnosprawne działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej**
- > dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego przez osobę niepełnosprawną prowadzącą działalność gospodarczą albo własne lub dzierżawione gospodarstwo rolne na kontynuowanie tej działalności**

Zadania ustawowe finansowane przez PFRON a realizowane przez samorząd powiatowy

w zakresie rehabilitacji społecznej:

- > dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych**
- > dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej**
- > dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych**
- > dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze**
- > dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych**
- > zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym**
- > dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika**

Zadania ustawowe realizowane przez Biuro i Oddziały PFRON

- > dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych**
- > refundacja składek na ubezpieczenia społeczne osób niepełnosprawnych**
- > dofinansowanie w wysokości do 50% oprocentowania zaciągniętych kredytów bankowych przez zakład pracy chronionej**
- > zwrot dodatkowych kosztów: budowy lub rozbudowy obiektów i pomieszczeń zakładu, transportowych i administracyjnych – wynikających z zatrudnienia osób niepełnosprawnych pracodawcy prowadzącego zakład pracy chronionej, u którego wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi co najmniej 50%**
- > zlecanie zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej fundacjom i organizacjom pozarządowym**
- > realizacja programów wspieranych ze środków pomocowych UE**
- > finansowanie badań, ekspertyz i analiz dotyczących rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych**
- > programy rządowe służące rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych**
- > refundacja kosztów wydawania certyfikatów przez podmioty uprawnione do szkolenia psów asystujących osobie niepełnosprawnej**

PROGRAMY ZATWIERDZANE PRZEZ RADĘ NADZORCZĄ PFRON

STUDENT II – kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych

Program wyrównywania różnic między regionami II

Pilotażowy program „AKTYWNY SAMORZĄD”

Program „Wczesna pomoc dziecku niepełnosprawnemu”

**Program wsparcia inicjatyw na rzecz środowiska
osób niepełnosprawnych**

**Program wsparcia międzynarodowych imprez sportowych
dla osób niepełnosprawnych organizowanych na terenie Polski**

**JUNIOR – program aktywizacji zawodowej absolwentów
niepełnosprawnych moduł programu rządowego**

Likwidacja barier, w tym funkcjonalnych ograniczających aktywność społeczną i zawodową

(programy bezpośrednio adresowane do osób niepełnosprawnych)

PROGRAM PILOTAŻOWY „AKTYWNY SAMORZĄD”

Program obejmuje następujące obszary wsparcia:

- obszar A – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu**
- obszar B1 – pomoc w zakupie specjalistycznego sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem**
- obszar B2 – pomoc w zakupie urządzeń lektorskich**
- obszar B3 – pomoc w zakupie urządzeń brajlowskich**
- obszar B4 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu komputerowego i oprogramowania lub urządzeń lektorskich albo brajlowskich**
- obszar C – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym**
- obszar D – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym**
- obszar E – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B**
- obszar F – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej**

Likwidacja barier, w tym funkcjonalnych ograniczających aktywność społeczną i zawodową (programy bezpośrednio adresowane do osób niepełnosprawnych)

Forma wsparcia	Kwota wydatkowana przez PFRON w latach 2000-2011	Liczba Beneficjentów danej formy wsparcia w latach 2000-2011
Pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	346,8 mln	28.173
Pomoc w zakupie sprzętu komputerowego i oprogramowania	474 mln	90.473
Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kat. B	2,4 mln	1.641
Pomoc w zakupie /montażu oprzyrządowania samochodu	3,6 mln	1.040
Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	12 mln	4.613
RAZEM ok.	838,8 mln	125.940

Wydatki Funduszu na realizację wszystkich dotychczas wdrażanych programów (w latach 1993-2011) przekroczyły kwotę 3,7 mld zł.

Wsparcie edukacji na poziomie wyższym (program STUDENT II)

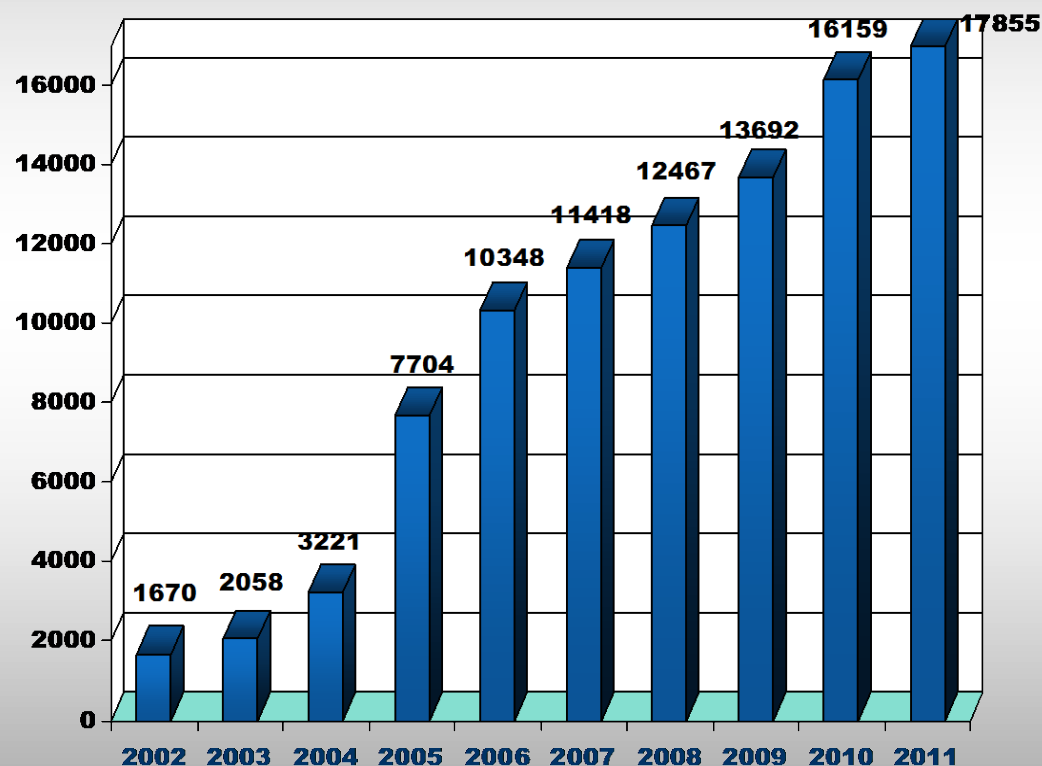
Najlepszym sposobem na przygotowanie osób niepełnosprawnych do konkurencji na otwartym rynku pracy jest umożliwienie zdobycia wysokich kwalifikacji i kompetencji zawodowych.

Celem programu „STUDENT II” jest wyrównanie szans w zdobyciu wykształcenia przez osoby niepełnosprawne oraz przygotowanie osób niepełnosprawnych, poprzez stałe podwyższanie kwalifikacji, do rywalizacji o zatrudnienie na otwartym rynku pracy.

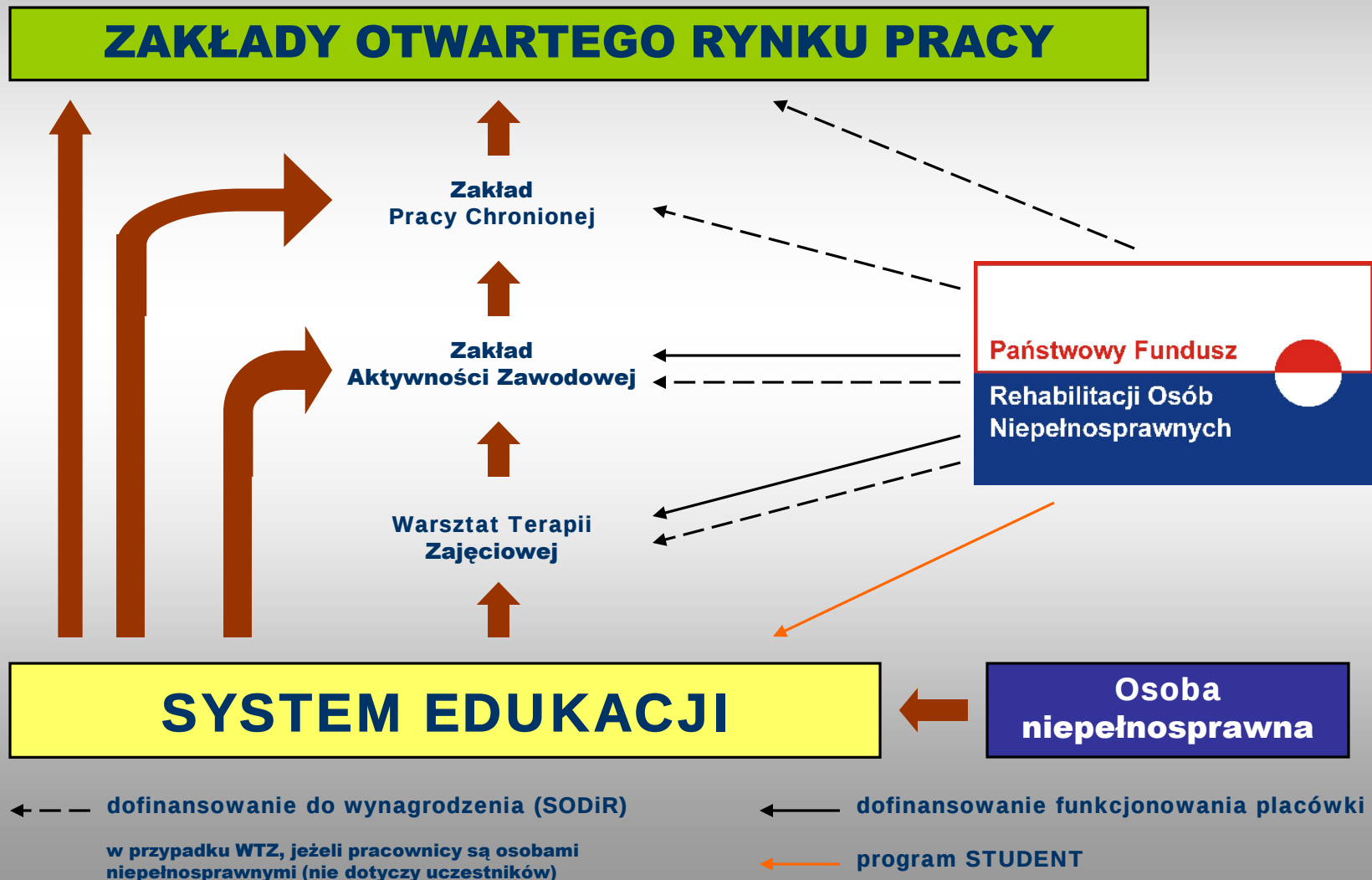
Wsparcie edukacji na poziomie wyższym (program STUDENT II)

Liczba studentów objętych wsparciem

Wydatki Funduszu na program w latach 2002-2011 przekroczyły kwotę 319 mln zł.

Poprzez rehabilitację społeczną do aktywności zawodowej

Zadania ustawowe z zakresu rehabilitacji zawodowej realizowane bezpośrednio przez PFRON

- > dofinansowanie do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego (otwarty i chroniony rynek pracy)**
- > refundacja składek na ubezpieczenia społeczne osoby niepełnosprawnej prowadzącej działalność gospodarczą oraz niepełnosprawnemu rolnikowi lub rolnikowi zobowiązanemu do opłacania składek za niepełnosprawnego domownika**
- > dofinansowanie w wysokości do 50% oprocentowania kredytów bankowych zaciągniętych przez zakład pracy chronionej**
- > zwrot pracodawcom chronionego rynku pracy dodatkowych (wynikających z zatrudnienia pracowników niepełnosprawnych) kosztów budowy lub rozbudowy obiektów i pomieszczeń zakładu, transportowych oraz administracyjnych**

DOFINANSOWANIE DO WYNAGRODZENIA PRACOWNIKA NIEPEŁNOSPRAWNEGO (...)

WYSOKOŚĆ DOFINANSOWANIA

dla dofinansowań do wynagrodzeń za okres styczeń – czerwiec 2012 r.
dla pracodawcy prowadzącego zakład pracy chronionej

170%

znaczny
stopień
niepełnosprawności

125%

umiarkowany
stopień
niepełnosprawności

50%

lekki
stopień
niepełnosprawności

▶ % najniższego wynagrodzenia

Wysokość kwoty dofinansowania określana jest w stosunku procentowym do najniższego wynagrodzenia, przy czym w roku 2012 przez najniższe wynagrodzenie rozumie się minimalne wynagrodzenie za pracę obowiązujące w grudniu 2009 r. tj. 1 276 zł.

DOFINANSOWANIE DO WYNAGRODZENIA PRACOWNIKA NIEPEŁNOSPRAWNEGO (...)

Tabela: zmiany wysokości dofinansowania do wynagrodzeń w 2012 r.

Stopień niepełnosprawności	Dofinansowanie za okres:		
	Od 1.01.2012 do 30.06.2012	Od 1.07. 2012 do 31.12.2012	Od 1.01.2013
Znaczny	170 % najniższego wynagrodzenia	180 % najniższego wynagrodzenia	180 % najniższego wynagrodzenia
Umiarkowany	125 % najniższego wynagrodzenia	115 % najniższego wynagrodzenia	100 % najniższego wynagrodzenia
Lekki	50 % najniższego wynagrodzenia	45 % najniższego wynagrodzenia	40 % najniższego wynagrodzenia

Podane w tabeli kwoty zwiększa się o 40% najniższego wynagrodzenia w przypadku osób niepełnosprawnych, u których orzeczono: chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję oraz niewidomych.

Maksymalna kwota dofinansowania różnicowana jest w zależności od rodzaju wnioskodawcy:

- > **PROWADZĄCY ZAKŁADY PRACY CHRONIONEJ** mogą uzyskać do 100% dofinansowania wskazanego w tabeli,
- > **PRACODAWCOM Z OTWARTEGO RYNKU PRACY** w roku 2012 przysługuje miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracownika niepełnosprawnego maksymalnie do:
 - 70% kwot przewidzianych dla ZPCh (według powyższej tabeli),
 - 90% kwot przewidzianych dla ZPCh (według powyższej tabeli), w odniesieniu do wynagrodzeń pracowników, u których orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję oraz niewidomych.

REFUNDACJA SKŁADEK NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ PROWADZĄCEJ DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ (...)

Fundusz refunduje – pod warunkiem terminowego opłacania składek:

- > **OSOBIE NIEPEŁNOSPRAWNEJ PROWADZĄCEJ DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ**
– obowiązkowe składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe do wysokości odpowiadającej wysokości składki
- > **NIEPEŁNOSPRAWNEMU ROLNIKOWI LUB ROLNIKOWI ZOBOWIĄZANEMU DO OPŁACANIA SKŁADEK ZA NIEPEŁNOSPRAWNEGO DOMOWNIKA** – składki na ubezpieczenia społeczne rolników: wypadkowe, chorobowe, macierzyńskie oraz emerytalno-rentowe

Refundacja składek na ubezpieczenia społeczne jest udzielana na zasadach pomocy de minimis, określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej.

Refundacja nie przysługuje do składek w części finansowanych ze środków publicznych.

REFUNDACJA SKŁADEK NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ PROWADZĄCEJ DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ (...)

Wysokość refundacji jest następująca:

- **100% kwoty obowiązkowych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe**
– w przypadku osób zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności
- **60% kwoty obowiązkowych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe**
– w przypadku osób zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności
- **30% kwoty obowiązkowych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe**
– w przypadku osób zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności

SODiR – System Obsługi Dofinansowań i Refundacji

**Wyплаты dofinansowań do wynagrodzeń pracowników
niepełnosprawnych oraz refundacji składek na ubezpieczenia
społeczne obsługiwane są przez system informatyczny – System
Obsługi Dofinansowań i Refundacji (SODiR).**

Zlecanie zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej fundacjom i organizacjom pozarządowym

odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu

Cele projektów zgłaszanych do PFRON muszą zawierać się w jednym ze wskazanych poniżej celów programowych:

- > wejście osób niepełnosprawnych na rynek pracy**
- > zwiększenie samodzielności osób niepełnosprawnych**
- > rozwijanie form integracji społecznej osób niepełnosprawnych**
- > poprawa jakości funkcjonowania otoczenia osób niepełnosprawnych**
- > upowszechnianie pozytywnych postaw społecznych wobec osób niepełnosprawnych i wiedzy dotyczącej niepełnosprawności**

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym

Wydatki Funduszu w latach 2009 - 2011	371,5 mln zł
Liczba organizacji pozarządowych, które otrzymały wsparcie	2010 rok – 357 2011 rok – 395

Dziękuję za uwagę!